

РЕШЕНИЕ

№ 6861

гр. София, 22.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в публично заседание на 03.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Илияна Янева и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **2351** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 284 и сл. от ЗИНЗС.

Образувано е по искова молба на Б. Д. против Главна дирекция „Охрана” [населено място], с която е предявен осъдителен иск за присъждане на сумата от 5 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени на 10.03.2021г.

Ищецът твърди, че на процесната дата, сутринта, е бил превозван от служители на ответника с автомобил, който не бил снабден с обезопасителни колани на седалките. Освен това, заявява, че неоснователно бил принуден да стои на студено в превозното средство, докато изчака приключването на делото на друг конвоиран. Тези обстоятелства, предвид влошеното му здравословно състояние и придружаващите хронични заболявания, предизвикали у ищеца физически и емоционален дискомфорт, стрес, страх за здравето и живота. Всичко гореизложено, ищецът преценява като жестоко и унижително отношение, което накърнява човешкото му достойнство.

Ето защо, счита, че преживените от него страдания следва да бъдат справедливо възмездени. Моли съда да постанови решение като осъди ответника да му заплати посоченото по-горе обезщетение.

В хода на съдебното производство ищецът се представлява от майка му – К. Д., последователно от адв. Т. и от адм. Я./ преупълномощен/. Последните не се явяват в последното съдебно заседание, не вземат становище по основателността на иска.

В писмен отговор ответната страна излага доводи за неоснователност и недоказаност на претенцията. Твърди, че от исковата молба не се установява неизпълнение на задължение, вменено със закона на ответника, с което да е нарушен чл. 3 от ЗИНСЗС. Заявява се, че липсват всички елементи на фактическия състав – противоправно поведение, претърпени вреди и причинна връзка между тях. Излага се твърдение, че неимуществените вреди не се предполагат, а подлежат на доказване на общо основание, като в конкретния случай липсват доказателства за наличие на нарушено психично или физическо здраве, което да е пряка и непосредствена последица от действие или бездействие на ответника. Не се установява причината за твърдените от ищеца негативни изживявания да е свързана с действия или бездействия от страна на администрацията. Твърди се, че на процесната дата не е осъществяван конвой на ищеца за участие в съдебно заседание в Административен съд София град. В заключение се твърди, че не са налице предпоставките от фактическия състав на отговорността по чл. 203, ал. 1 от АПК във вр. с чл. 284, ал. 1 от ЗИНС, поради което искът е неоснователен и недоказан. Претендира се отхвърляне на исковата претенция, ведно със законните последици от това.

Участващият по делото прокурор от СГП дава заключение, че искът е неоснователен и недоказан.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и приетите по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

От представената по делото справка от ГД „Изпълнение на наказанията“ /л.42/, ищецът изтърпява наказание в размер на 30 години лишаване от свобода в Затвора [населено място]. Същият е постъпил на 05.10.2018г.

Видно от приложената по делото Заповед № 207/09.03.2021 г. на директора на РД „Охрана - С.“, по отношение на ищеца не е изпълняван конвой на процесната дата -10.03.2020г.

По делото са изслушани показанията на свидетеля Е. М.. Същият сочи, че изтърпява наказание лишаване от свобода и познава ищеца. Знае, че има психически проблеми. Определя го като много чувствителен. Заявява, че си спомня двамата с Д. да са били конвоирани съвместно за участие в заседания пред Административен съд София град. Соочи, че веднъж ищецът е изчаквал в конвойния автомобил, за да приключат и останалите дела, по които страни или свидетели са били конвоирани лица. Спомня си, че тогава Д. бил напрегнат, превъзбуден, изпотен. Споделил, че му убивали белезниците. Не може да посочи конкретна дата, както и по кое време на деня се е случило това. Не си спомня дали с тях е имало и други конвоирани лица. Изпитва

затруднение да уточни какви са били климатичните условия в този ден. Определя ги като „не много горещи“, „по-скоро неприятни“, „май беше студено“. Принципно заявява, че често, предвид недобрите технически възможности на сградата на АССГ - липса на отделни вход и изход и помещение за арестанти, се случва конвоираните лица да се изчакват взаимно в превозното средство, независимо от температурните условия.

Съдът кредитира с доверие показанията на свидетеля М., като последователни. Счита обаче, че същите не допринасят за изясняване на делото от обективна страна, тъй като не съдържат конкретика по фактите, включени в предмета на доказване - налице ли е противоправно поведение на служители на ответника, осъществено ли е такова на посочената в исковата молба дата, в резултат на което да са настъпили претендираните вреди.

Видно от изготвения доклад и приложените към него копие на съдебен протокол по адм.д.9824/20г. и справка от деловодната система на АССГ/ л.64-л.67/, на процесната дата -10.03.2021г. преди обед са заседавали четири съдебни състава. В съдебните заседания по разглежданите дела не са участвали ищецът и свидетелят М..

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Искът за присъждане на обезщетение са предявени от процесуално легитимирано лице, което твърди, че на 10.03.2020г. е претърпял неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразно действие на длъжностни лица от администрацията на Главна дирекция "Охрана".

Искът е предявен срещу надлежен ответник по смисъла на чл.205 АПК вр. с чл.285, ал.1 от ЗИНЗС –юридическо лице, осъществяващо прякото ръководство и контрол върху конвоирането на арестанти и лишени от свобода.

Материално-правната уредба на твърдяното право се съдържа в чл.1, ал.1 ЗОДОВ, а след измененията на ЗИНЗС (ДВ бр. 13/2017 г., в сила от 07.02.2017 г.) - в чл.284, ал.1, който предвижда, че държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл.3. Разпоредбата на чл.3 поставя изисквания към условията, при които се поставят осъдените лица и задържаните под стража.

Основателността на предявения иск предполага установяване наличие на следните материално-правни предпоставки: 1) акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по охрана, с които се нарушава чл.3 от ЗИНЗС; 2) настъпила неимуществена вреда в правната сфера на ищеца в резултат на нарушението; 3) неимуществената вреда се предполага до доказване на противното по силата на оборимата презумпция, въведена с чл.284, ал.5 от ЗИНЗС.

В чл.3, ал.1 ЗИНЗС се съдържа забрана осъдените и задържаните под стража да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според втората алинея за нарушение на ал.1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, изразяващи се в липса на достатъчна жилищна площ , храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Изброяването е неизчерпателно.

Отговорността на държавата за причинените вреди по чл.284, ал.1 от ЗИНЗС е обективна и освобождава ищеца от тежестта да доказва вина на конкретно длъжностно лице. Обективният неин характер означава още, че държавата отговаря за вредите, причинени от нейните органи или длъжностни лица при изпълнение на административната дейност, които са последица от незаконосъобразните им актове, действия или бездействия , без значение дали са виновно причинени.

Предмет на разглежданата искова претенция е обезщетяване на претърпени от Б. Д. неимуществени вреди – нарушено лично достойнство, неудобства, стрес, унижение като последица от проявите форми на нарушения на чл.3 от ЗИНЗС вр. с чл.3 КЗПЧОС: унижителни и нечовешки битови условия; отсъствие на възможност за двигателна активност.

В чл.3 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи е прокламирано, че никой не може да бъде подлаган на мъчение, на жестоко, безчовечно или унижаващо отношение. По отношение на лицата, изтърпяващи наказание за извършени углавни престъпления , във вътрешното законодателство на страната това основно право е регламентирано с нормата на чл.3, ал.1 от ЗИНЗС, предвиждаща че осъдените не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко или нечовешко отношение. На това право на лишените от свобода съответства насрещното административно задължение, при изпълнение на наказанията да бъдат осигурени условия , обезпечавачи поддържането на физическото и психическото здраве и зачитане на правата и достойнството им (чл.2, т.3 от ЗИНЗС). „Нечовешкото“ или „унижаващо“ отношение предполага страдание или унижение, достигащи отвъд неизбежния елемент на страдание и унижение, свързан с дадена форма на легитимно третиране или наказание. Мерките за лишаване от свобода, според ЕСПЧ, могат често да съдържат такъв елемент, като държавата трябва да осигури на лишеното от свобода лице условия, които са съвместими с уважението към човешкото достойнство, така че начинът и методът на изпълнение на мярката да не го подлагат на стрес и трудности с интензивност, която надминава неизбежното ниво на страданието, свързано със задържането.

След анализ на събраните по делото доказателства, съдът намира, не се установи на посочената в исквата молба дата -10.03.2020 г. около 11ч. ищецът да е бил конвоиран в АССГ от ответника в нарушение на правилата за безопасност, както и че е престоял в превозния микробус в продължение на един час на студено и на

течение, докато изчака приключването на друго дело, с участие на свидетеля Е. М.. Напротив, твърдението в тази насока от ищеца бе опровергано от страна ответника. В хода на съдебното дирене не се ангажираха доказателства за неправомерно поведение на служители на ответника във връзка с осъществен на 10.03.20г. конвой на ищеца и в резултат на това на последния да са причинени неимуществени вреди. Не се установява да е налице нарушение на Правилата за условията и реда за осъществяване на конвойна дейност от служителите на ГД „Охрана“ към МП, утвърдени със Заповед № ЛС-04-1228 / 14.07.2017 г. на министъра на правосъдието. В хода на съдебното дирене не се установи нарушаване на някое от разписаните в същите предписания. В тази връзка следва да бъде посочено, че поначало спазването на конвойните правила, които служителите на Главна дирекция „Охрана“ са длъжни да съблюдават, не може да се приеме за тормоз или поставяне в унижително положение

Поради липса на доказателства за наличието на първите две предпоставки, а именно - незаконни действия, между изброените в чл.3 от ЗИНЗС, извършени от длъжностни лица на ответника, които представляват административна дейност по смисъла на специалните ЗИНЗС и ППЗИН, както и реално претърпени от ищеца вреди, изследването на третия кумулативен елемент на фактическия състав не е необходимо.

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд София-град намира искът за неоснователен, поради което същият следва да бъде отхвърлен.

Ищецът не е заявил искане за присъждане на разноски, поради което съдът не дължи произнасяне в тази насока.

Искането на ответника за присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение е неоснователно. Производството по делото е водено по специалния по чл. 284 от ЗИНЗС ред. В разпоредбата на чл. 286, ал. 2 от ЗИНЗС не е предвидено заплащане на юрисконсултско възнаграждение. Разпоредбите на чл. 286, ал. 2 и ал. 3 от ЗИНЗС, тълкувани в тяхната взаимовръзка, се явяват специални по отношение на общите разпоредби на чл. 78, ал. 8 ГПК, във връзка с чл. 144 АПК и чл. 143 АПК.

Липсата на изрична уредба в ЗИНЗС, която да предвижда отговорност на ищеца за заплащане на юрисконсултско възнаграждение на ответника при пълно или частично отхвърляне на иска/исковете му, означава, че такова не се дължи. В този смисъл е напр. Решение № 475 от 13.01.2020 г. на ВАС по адм. д. № 3502/2019 г. Така мотивиран от изложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК, Административен съд София – град

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Б. Д. против Главна дирекция „Охрана“ [населено място], иск за присъждане на сумата от 5 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени на 10.03.2021г., като неоснователен и недоказан.

Решението подлежи на обжалване пред тричленен състав на Административен съд София - град в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на преписи.

СЪДИЯ: